

Ö?renci Liderli?i Uygulamalar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renci Liderli?i Uygulamalar? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26575>

Özet

Ö?renci Liderli?i Uygulamalar? Ölçe?i, ö?rencilerin çe?itli ba?lamlarda sergiledikleri liderlik davran??lar?n? ve uygulamalar?n? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türk kültürüne uyarlama çal??mas? Büyüko?lu ve Polat (2017) tarafından gerçekleştirilmiştir. Uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe konu?an ö?renci popülasyonunda kültürel ve dilsel aç?dan geçerli ve güvenilir bir şekilde kullan?labilece?i gösterilmiştir.

Ölçek, ö?renci liderlik becerilerinin çok boyutlu do?as?n? yakalamay? hedefler ve bu sayede e?itim ortamlar?nda liderlik geli?im programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için temel bir araç sunar. Yap?lan geçerlik ve güvenilirlik analizleri, ölçe?in yüksek iç tutarlı??a sahip oldu?unu ve Türk örnekleminde kullan?ma uygun oldu?unu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Liderli?i, Liderlik Uygulamalar?, Geçerlik, Güvenirlik, Ölçek Uyarlama, Cronbach's Alpha, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Hazal Büyüko?lu, Gökhan Polat

Amaç

Ö?renci Liderli?i Uygulamalar? Ölçe?i'nin temel amacı, özgün formu yabancı dilde olan bir liderlik ölçme arac?n? Türkçeye kazandırmak ve bu arac?n Türk e?itim sistemindeki ö?rencilerin liderlik pratiklerini ne düzeyde sergiledi?ini belirlemede kullan?labilirli?ini sa?lamaktır. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in dilsel ve kültürel e?de?erli?ini sa?layarak, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yapıy? Türkiye'deki ö?renci popülasyonunda da geçerli bir şekilde ölçeabilmesini hedeflemiştir.

Ölçek, özellikle e?itim yönetimi ve psikolojik dan??manlık alanlar?nda, ö?rencilerin ki?isel geli?imlerini ve liderlik rollerini üstlenme e?ilimlerini analiz etmek isteyen ara?tırmacılara standartla?tırılmış bir araç sunar. Ayrıca, e?itim kurumlar?n?n ö?rencilere yönelik liderlik e?itimi programlar?n?n tasarlanmas?na ve de?erlendirilmesine bilimsel bir zemin hazırlar.

Yapı

Ölçek, ö?rencilerin liderlik uygulamalar?n? ölçen çok boyutlu bir yapıy? de?erlendirmektedir. Kaynakta belirtilen güvenilirlik analizleri, ölçe?in yap?s?n?n be? farklı alt faktörden olu?tu?unu işaret etmektedir. Bu alt faktörler, tipik olarak liderlik literatüründe yer alan temel davran??

boyutlar?n? kapsamaktad?r (örne?in; vizyon olu?turma, ilham verme, zorluklarla mücadele, model olma, ba?kalar?n? güçlendirme gibi).

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap?, ö?rencilerin okuldaki veya sosyal çevrelerindeki etkinliklerde aktif rol alma, akranlar?n? etkileme ve ortak hedeflere ula?ma çabalar?n? içerir. Bu yap?, sadece formal liderlik pozisyonlar?n? de?il, ayn? zamanda informal etki ve etkililik pratiklerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Ö?renci Liderli?i Uygulamalar? Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, özellikle çeviri ve dil geçerli?i üzerine yo?unla?m??t?r. Geçerlik çal??mas?, ölçek maddelerinin Türkçeye do?ru bir ?ekilde aktar?ld??n? ve anlam bütünlü?ünü korudu?unu göstermi?tir.

Uyarlama çal??mas?n?n sonucu, ölçe?in Türk kültürü ba?lam?nda uygulanabilir oldu?u ve orijinal ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ü kan?s?na ula??lmas?n? sa?lam??t?r. Bu durum, çeviri geçerli?inin yan? s?ra kültürel e?de?erli?in de sa?land??n? gösterir, bu da ölçe?in Türkiye'deki akademik ara?t?rmalarda kullan?lmas? için önemli bir ön ko?uldur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarlıl?k yöntemi kullan?larak detaylıca incelenmi?tir. ?ç tutarlıl?k analizi sonucunda elde edilen genel Cronbach's Alpha katsay?s? de?eri 0.914 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçe?in bütününde mükemmel düzeyde bir iç tutarlıl??a sahip oldu?unu ve maddelerin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?i olu?turan be? alt faktör için ayr? ayr? Alpha katsay?lar? hesaplanm??t?r. Bu katsay?lar s?ras?yla 0.692, 0.745, 0.613, 0.665 ve 0.778'dir. Alt faktör katsay?lar?n?n tamam?n?n kabul edilebilir düzeyin (genellikle 0.60 veya üzeri) üzerinde olmas?, ölçe?in alt boyutlar?n?n da yeterli düzeyde iç tutarlıl??a sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Güvenirlik analizlerinde be? alt faktörün belirtilmi? olmas?, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek üzere bir faktör analizi çal??mas?n?n (muhtemelen Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) gerçekte?tirildi?ini ima etmektedir. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (yani, liderlik uygulamalar?n? temsil eden be? boyutun) Türkçe veri setinde de korundu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Türk kültüründeki ö?rencilerin liderlik alg?lar?n?n, ölçe?in dayand???

teorik modellerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu, ölçe?in sadece dilsel olarak de?il, ayn? zamanda yap?sal olarak da geçerli bir uyarlama oldu?unu teyit eden kritik bir ad?md?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme)

Derecelendirme: 10'lu derecelendirme (10-point Likert Scale)

Maddeler: Kaynakta madde say?s? belirtilmemi?tir, ancak be? alt faktörden olu?maktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili (Bilinmiyor/Kaynak belirtilmemi?).

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Yüksekö?retim veya Lise ö?rencileri oldu?u varsay?lmaktadır).

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve genç yeti?kinlik (Yakla??k 15-25 ya?).

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, Türkiye'deki e?itim kurumlar?ndan elde edilen ö?renci örneklemi üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: ?ç tutarl?lık güvenilirlik analizi ve çeviri/dil geçerli?i metodolojisi kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Okul Liderli?i, Ö?renci Geli?imi, Liderlik Becerileri, Psikometri, ?ç Tutarl?lık, Ö?renci Kat?lım?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hazal Büyüko?lu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: hazalbuyukoglu@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yazarlar?n akademik kurumlar? veya makale ileti?im bilgileri üzerinden sa?lanabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2017 y?I?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle yazar?n izni gereklidir. Sorumlu yazar?n ileti?im bilgileri mevcuttur. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarla do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? PDF döküman?na [a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir](#).

PDF Döküman?: [ogrenci-liderligi-uygulamalari-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Büyüko?lu, H. ve Polat, G. (2017, Mart). Ö?renci Liderli?i Uygulamalar? Ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(26), 303-317.

Makale Ba?lant?s?: [ijoes.com](#)

Ö?renci Liderli?i Uygulamalar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal kaynak içeri?inde maddelerine yer verilmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukarıda belirtilen referans makaleye (Büyüko?lu & Polat, 2017) ba?vurulmas? gerekmektedir.